

Nr 1 2014

KUSTPOSTEN

— *Organ för KA 2:s Kamratförening* —

KUSTPOSTEN

Organ för KA 2:s Kamratförening

Nr 1 2014 årgång 78

Utges av KA 2:s Kamratförening

Ansvarig utgivare: Peter Glimvall

Redaktionskommitté: Kent Alritzson,
Ulf Sejlert, Jan-Åke Samuelsson,
Gustav Karlsson

Layout: DAG ÅSHAGE
telefon: 0455-482 18

Omslagsbild:

Omgivningen på Trolle-
Ljungby Gods.

Foto Kent Alritzson

Kamratföreningen styrelse

Ordförande: Peter Glimvall
Vice ordförande: Kent Alritzson
Sekreterare: Kent Alritzson
Vice sekreterare: Yvonne Wirbrand
Kassör: Sune Persberg
Ledamot: Göran Göransson
Suppleanter: Olle Melin
Erling Holmberg
Klubbmästare: Lars Iger
(adjungerad till styrelsen)

Kamratföreningens adress

KA 2:s Kamratförening
Box 527
371 23 KARLSKRONA
Telefon: 0455-47542 (v sekr)
epost: yvonne.wirbrand@telia.com
Postgiro: 9 80 67 - 2
Bankgiro: 5584-9483
Medlemsavgift: 125 kronor

Kamratföreningens utbud av KA-produkter

Medlemsnål	45:-
Slips KA 2	50:-
Slips KA	50:-
Livrem	120:-
Manchettknappar KA	150:-
KA 2 Idrottshistoria, Nattlig patrullorientering	30:-
Eskil Nyström och Marinens Hemvärnsmusikkår Kassett	60:-
Vykort Kungsholms fort (4 st)	10:-
Vykort Rosenholm (3 st)	10:-
CD Karlskrona Kustartilleriregemente	100:-

Ring kassören Sune Persberg för beställning
telefon 0455-274 56

Varorna levereras, när betalning skett.

Om varorna skickas tillkommer porto minst 20 kronor.

Plusgiro: 98067 -2

Bankgiro: 5584-9483

Bildhäfte om KA 2

förläggningsplatser

Häftet kostar 60 kr och vill Du ha det
hemskickat tillkommer porto om 10
kronor. Du kan beställa genom att sätta
in 70 kr på postgiro 97 05 88-0

Gräsvik och dess historia

Boken kostar
60 kronor plus porto

Befästningspark Karlskrona

Boken kostar
50 kronor plus porto

KA 2-boken

kostar 100 kronor
plus porto
60 kronor

KA 2 kamrater!

Då står vi åter inför ett halvårsskifte och sommaren har kommit på allvar. En summering av vårens aktiviteter ger vid handen att vi fullföljt vår traditionella verksamhet med årsmöte och vårresa, bägge aktiviteterna med god uppslutning. Årsmötet genomfördes denna gång i Sjöofficerssällskapets vackra mäss, en plats med många minnen från fornstora dagar och en miljö som väl passar oss som har verkat i ett militärt förband som KA2. Vårresan i år blev enligt min uppfattning en riktig fullträff när den gick i ”det rörligas hjulspår”. Många deltagande kamrater, ett strålande vackert väder och ett mycket varmt och generöst välkomnande på godset och slottet Trolle Ljungby av vår kamrat Per-Inge Pålsson, som jag här och nu vill rikta ett riktigt varmt tack till, gjorde årets vårutflykt osedvanligt lyckad och minnesrik för oss alla som deltog.

Under våren, närmare bestämt den 15 maj, lämnade försvarsberedningen sin med stor spänning emotsedda slutrapport till regeringen. Beredningen hade fått förlängd arbetstid av försvarsminister Karin Enström, bland annat med anledning av den skrämmande utvecklingen i Ukraina och den ryska aggressionen i området. Helt klart hade dessa händelser påverkat utredningens slutsatser och förslag i en för Försvarsmakten mer positiv riktning. Av beredningens rapport framgår bland annat förslag att:

- antalet Gripenplan som ska beställas ökar från 60 till 70
- antalet ubåtar ökas från fyra till fem
- ett nytt modernt luftvärn införskaffas
- nya stridsförband tillförs som ännu snabbare ska vara tillgängliga.
- hemvärnsförbandens tillgänglighet skall öka.
- ökat samarbetet med andra länder och organisationer - mellan de nordiska länderna, FN, EU och Nato
- utreda gemensamma förband med andra nordiska och baltiska länder, och även en gemensam svensk-finländsk marin styrka i Östersjön.

När beredningen skulle presentera sin rapport var avsikten att det skulle bli en markering av enighet om försvaret över partigränserna i en hotfull tid. Men istället slutade försvarsberedningens presskonferens sorgligt nog i öppet gräl. Socialdemokraterna och de borgerliga regeringspartierna kunde inte komma överens om hur mycket

försvarsanslagen skall höjas och hur det skall finansieras. Det socialdemokratiska förhandlingsbudet innehöll 900 miljoner kronor mer än det förslag som de borgerliga partiledarna presenterade några veckor innan beredningen var klar med sitt arbete. Under förhandlingarnas slutskede klev finansdepartementet in i handlingen och krävde finansiering krona för krona. Därför kontrade regeringspartierna med att som mest gå med på 75 miljoner kronor (!). Oenigheten ledde till att socialdemokraterna bifogade en reservation till rapporten med följande lydelse: ”Vår bedömning är att ytterligare ekonomiskt tillskott, utöver det som regeringen föreslagit, är nödvändigt till försvarsmakten åren 2014-2019. En kommande regering har att ta ansvar för detta”.

Med anledning av den politiska oenigheten kan vi nu se den kommande valrörelsen an med stor spänning – kanske kan försvarspolitikerna för en gångs skull få sin rättmätiga plats bland övriga valfrågor. Det säkerhetspolitiska läget i Europa är sämre än på flera decennier och Sverige har rustat ned sin Försvarsmakt till en oacceptabelt låg nivå ekonomiskt, materiellt och personellt. Nu gäller det att vända skutan och rusta för den verklighet vi ser runt våra gränser och vad som i värsta fall kan vänta runt hörnet.

Men innan valrörelsen tar fart på allvar har vi sommaren med alla dess glädjeämnen att ta vara på och njuta av tillsammans med nära och kära, kamrater och dem vi vill umgås med. I slutet av sommaren har vi den med Flotans män gemensamma grillfesten att se fram emot innan höstens verksamhet på allvar tar vid. Jag tackar er alla för en inspirerande vårtermin och önskar er och era familjer en riktigt skön sommar!

Peter Glimvall

Högtidligt chefsbyte i Karlskrona

Tisdagen den 1 april ägde ett högtidligt chefsbyte rum i Karlskrona. I strålande solsken och nästan kav lugnt tillträdde den nye marinbaschefen Erik Andersson.

Örlogsflaggan samt fanorna kör Karlskrona kustartilleriregemente och Kronobergs regemente

Foto: Olle Melin

Personal från Karlskrona garnison följde ceremonin

Parad för flaggan

På väg till ceremonin. Avgående marinbaschefen Håkan Magnusson, Försvarmaktens produktionschef Anders Silwer, marinchefen Jan Thörnqvist och tillträdande marinbaschefen Erik Andersson

Flaggförare överlämnar örlogsflaggan till avgående marinbaschef för vidare befordran till tillträdande

Avgående marinbaschefen Håkan Magnusson i talarstolen

Anders Silwer och Jan Thörnqvist lämnar ceremonin

Marinbaschefen Erik Andersson i talarstolen

*Marinens Musikkår
förgyllde tillställningen*

100-tonnaren på Malta

Världens största kanon

Historisk bakgrund

År 1873 sjösatte den italienska flottan två mycket kraftfulla krigsfartyg: *Duilio* och *Dandolo*. Dessa fartyg skyddades av 22 tums pansar och fyra stycken Armstrong 100-tons kanoner var monterade på vart och ett av dem.

När dessa fartyg togs i bruk utklassade de allt, som någon annan flotta kunde ställa upp med.

Britterna var alltid känsliga för den marina utvecklingen i Medelhavet och än mer, sedan Suezkanalen öppnades 1869. Genom att upprätthålla sin dominans i Medelhavet kunde Storbritannien säkra den viktiga rutten till Indien via Suezkanalen.

Mot denna bakgrund var uppdykandet av en kraftfull italiensk flotta ett potentiellt hot mot britternas intressen i Medelhavet. För att bedöma situationen sändes en militär kommission till Malta och Gibraltar för att utreda beredskapen av kustförsvaret av dessa båda viktiga flottstationer i belysningen av det italienska hotet. Kommissionens rekommendation var att två stycken 100-tons kanoner skulle placeras på Malta, en på var sida om huvudstaden Valetta för att skydda de båda naturliga hamnarna Grand Harbour och Marsamxett Harbour och att ytterligare två skulle placeras på Gibraltar.

Fort Rinella började byggas 1878 och var helt färdigt 1886. Fortet var den tekniskt mest avancerade krigsmaskinen på sin tid. Det var faktiskt historiens första mekaniska fort. Det var byggt för världens största kanon – Armstrongs 100-tons. Driven av ånga och hydraulik kunde denna monster-kanon vridas, höjas och sänkas, laddas och avfyras var sjätte minut. Den kunde avfyras explosiva granater på ett ton med hjälp av en laddning på 300 kg upp till en distans av 8 miles och penetrera 21 tum stålpansar. Kostnaden för ett skott beräknades till en dagslön för 2700 soldater.

Kanonen utvecklades ursprungligen för italienarna av den store Brittisk-Victorianske uppfinnaren och industrimannen från Newcastle, Sir William Georg Armstrong.

Det är den största mynningsladdade kanon, som någonsin byggts i världen. Den har en kaliber av 45 cm, den är 11 meter lång och har räfflad pipa.

Endast fyra kanoner av den här typen har använts i brittisk tjänst, två på Malta och två på Gibraltar. Två av dessa finns kvar, en på vardera platsen.

Rinella-kanonen skeppades från Woolwich till Malta 1882. Efter lossningen i Rinella Bay tog det tre månader för etthundra man att med diverse utrustning transportera den upp till fortet.

Kanonen avfyrades aldrig mot någon fiende, utan endast två gånger om året i övningssyfte (för att spara pipans räffling och naturligtvis kostnader), sista gången i maj 1906.

Se även

<http://www.youtube.com/watch?v=Z8FJYqmGlys&NR=1>

Anders Ekberg

Foto: Anders Ekberg

Första världskriget i bilder

I år är det 100 år sedan första världskriget bröt ut. Redan har ett antal böcker i ämnet kommit ut på marknaden.

Första världskriget är en av de mest omvälvande händelserna i historien. Kriget kom att forma hela 1900-talets utveckling både i Europa och i flera andra delar av världen. Mellan 1914 och 1918 mobiliserades mer än 70 miljoner människor och kriget skördade över 9 miljoner dödsoffer.

I boken kan man beskåda nära 300 fotografier från Daily Mirrors rika bildarkiv. Det är bilder från slagfälten, bilder på utrustning men framför allt bilder på människor såväl civilt som militärt. Bilderna ger en hisnande inblick i en turbulent period, som ritade om världskartan.

Historiska Media. ISBN 978-91-7545-116-9

Skärgårdshus

Skärgårdsstiftelsens årsbok för 2014 har titeln Skärgårdshus – historia, byggstilar och livsöden.

Skärgårdsstiftelsen äger och förvaltar mer än 1 000 byggnader i Stockholms skärgård såsom pampiga herrgårdar, sommarvillor, bondgårdar torp m.fl. I boken skildras också några av våra monumentala kustfyror och vackra väderkvarnar.

Området som beskrivs börjar vid Arholma i norr och går till Landsort i söder. Och det är människorna, som arbetat och levt här, som ger liv åt berättelserna.

Boken skildrar även några mindre holmar och skär, som har spelat en viktig roll i skärgårdens historia

Boken ger en intressant inblick i samhällsutvecklingen i skärgården under de senaste 100 åren.

Författarna till denna fina bok heter Johan Ahlbom och Magnus Rietz. De har gjort boken till spännande läsning. Ett mycket rikt bildmaterial förhöjer bokens värde. Balkong Förlag. ISBN 978-91-85581-82-5

Med kungen som verktyg

Den stora försvarsstriden 1912 – 1914 är ”den hårdaste och hänsynslösaste vår nyare politiska historia antecknat”, skrev den socialistiska agitatorn Fredrik Ström. Kulmen nåddes den 6 februari 1914, då kung Gustav V höll sitt beryktade borggårdstal.

Flottans Män var för några år sedan en av initiativtagarna till att fira minnet av den stora pansarbåtsinsamlingen 1912. Denna insamling spelar en betydelsefull roll i Axel Odelbergs bok.

Försvarsstriden mobiliserade nästan hela nationen från kungen, drottningen och ledande politiker till privatpersoner som upptäckarhjälten Sven Hedin. Denne utövade vid flera tillfällen ett avgörande inflytande över händelserna, trots att han saknade formell makt.

Alltifrån stridens början, då Hedin skrev sin försvarspropagandistiska pamflett *Ett varningsord* fram till borggårdstalet, som han också författade, var Hedin en av stridens dirigenter.

Boken är uppbyggd kring ett antal bestämda dagar, då olika händelser i försvarsstridens ägde rum. Boken är en dramatisk skildring av striden, som klöv nationen och fick vänner att sluta hälsa.

Boken är verkligen läsvärd och dessutom försedd med ett rikt bildmaterial.

Norstedts. ISBN 978-91-1-305559-6

Olle Melin

Korsord 2014:1

Gustav Karlsson har konstruerat korsordet

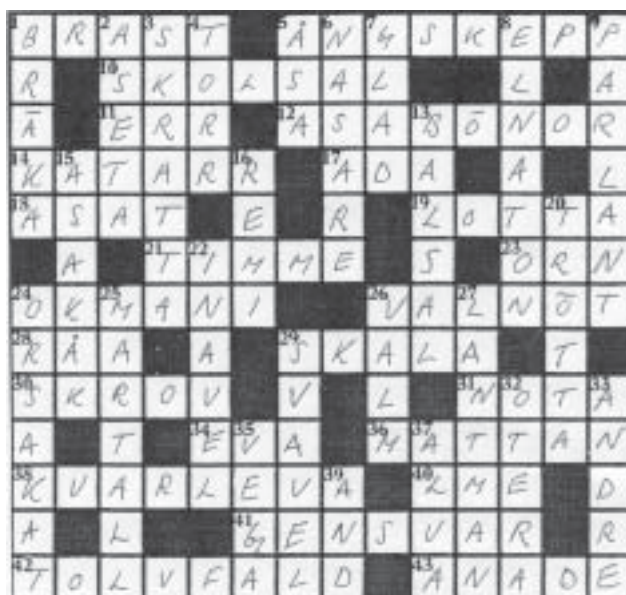
Lösningen sänds senast 1 okt 2014 till

Gustav Karlsson

Syrenvägen 4

370 30 RÖDEBY

Pris till de första öppnade rätta lösningarna.

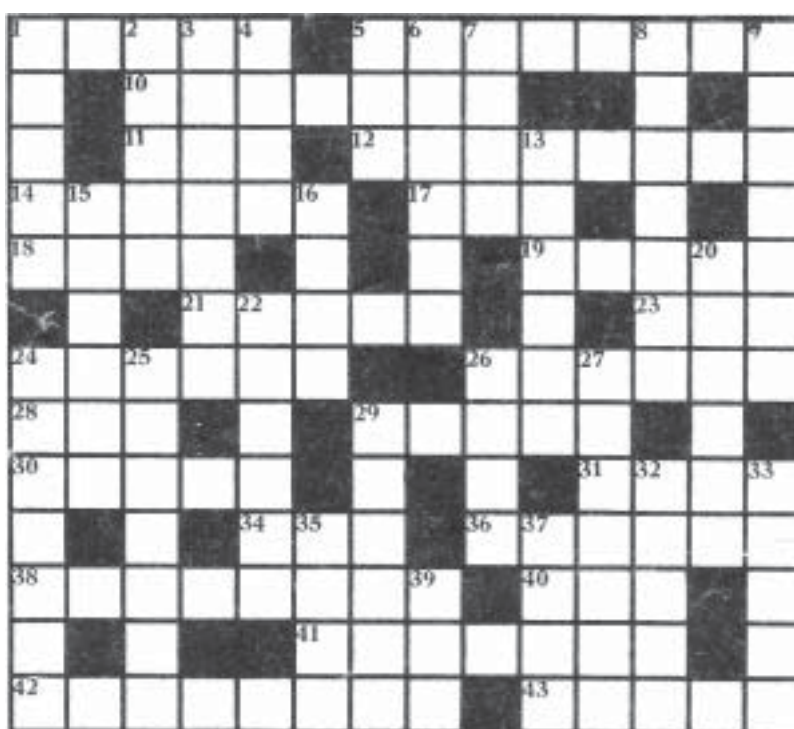
Lösning korsord 2:2013

Vågräta ord

1. Ett starkt verb.	15. Bra beröm.	29. Register för handlingar.
5. Avenue des Champs elysees.	16. Minska ett segels yta.	32. Söker djup.
10. Slut för snälla buddister.	20. Kärlek.	33. Tvätta.
11. Östtyskland förr.	22. Oförskämd.	35. Jag såg (latin).
12. Krigstjut ur bibeln.	24. Bordsflagga.	37. Temperatur.
14. Lärjungar.	25. Midnattstimme.	39. Smörgåspålägg.
17. Rörelsehindrad.	26. Försmå.	
18. Svensk stad.	27. De surrar i kupan.	
19. Partiellt stycke.		
21. "Gröngöling".		
23. Skalbaggasläkte.		
24. Musikverk.		
26. Gott med fläsklägg.		
28. Kan ge hopp.		
29. Gudinna.		
30. Upphöjd.		
31. 1054.		
34. Teknisk akademi.		
36. Bryta beställning.		
38. Betalning utan papper.		
40. Arbetsidentifikation.		
41. Ödesgudinnor i Valhall.		
42. Nästan evig TV-serie.		
43. Skjutfält i Svealand.		

Lodräta ord

1. Ger ljus och värme.
2. Oförklarlig märklighet.
3. Bra för ryttare.
4. Fågel med baklyra.
5. Två tillsammans.
6. Upplösning.
7. Där man skrek.
8. Botemedel.
9. Övas.
13. Krigareböna.

Årsmötet

Den 22 februari hade ca 40 medlemmar mött upp på Sjöofficersmässen för att avhålla årsmöte. Inledningsvis spelade KA 2 Oktetten ett antal musikstycken medan välkomstdrinken avnjöts.

Ordföranden Peter Glimvall hälsade deltagarna välkomna. Därefter förklarades det 78.årsmötet öppnat.

KA 2 – oktetten framförde marschen KA 2 Kamrater en marsch skriven av Kjell Rosell år 1986 tillägnad Överste Roland Hultgren.

Ordföranden framförde välgångshälsningar från Hans Majestät Konungen samt från överste Göran Boijesen och hedersmedlemmen Gustav Karlsson. Sekreteraren framförde hälsning från medlemmen John-Erik Johnsson.

Därefter genomfördes parentation över de medlemmar som under det gångna året avlidit. Årsmötet hedrade de med en tyst minut, och tackade de för god vakt och

god kamratskap. Stadgeenliga val genomfördes, och styrelsens sammansättning det kommande året kommer att se ut som följande. Ordförande Peter Glimvall, vice ordförande och sekreterare Kent Alritzson, vice sekreterare Yvonne Wirbrand, kassör Sune Persberg, ledamot Göran Göransson, suppleanter Olle Melin och Erling Holmberg.

Ordföranden tackade mötesdeltagarna för förtroendet och för visat intresse och medverkan. Och förklarade därefter sammanträdet avslutat

Efter att årsmötet avslutats avnjöts en god middag i Sjöofficersmässens vackra lokaler.

God stämning rådde bland deltagarna och många gamla minnen dryftades bland medlemmarna.

Kent Alritzson

KA 2 Oktetten förbereder sig för spelning.

Mötesdeltagarna samlas till årsmöte.

Rune Jansson och Ingrid och Arne Holgersson.

Ytterligare deltagare i mötet

Ordföranden inleder årsmötet.

Parentation genomförs.

Medlemmar under glatt samspråk.

*Gustav Karlsson och Sune Persberg verkar ha roligt.
Foto Hans-Olof Claesson*

Baltops

Över 2000 sjömän från 14 länder var samlade i Karlskrona under nationaldagshelgen för att förbereda den marina övningen Baltops 2014.

Det är 42:a gången, som BALTOPS genomförs och Sverige deltar för 22:a gången. Uppehållet i Karlskrona är en hamnfas och tiden, även helgdagarna, ägnas åt förberedelser och genomgångar men även en del fritid. Övningen leds av den amerikanske konteramiralen Richard Snyder från amerikanska *USS Mount Whitney*, som är ledningsfartyg i sjätte flottan med basering i Italien, men nu ligger till ankars på Yttre redden under besöket i Karlskrona.

Svensk ledning

Ställföreträdande chef under BALTOPS är marintaktiska chefen, brigadgeneral Ola Truedsson. Vi träffar honom ombord på den svenska korvetten *HMS Sundsvall*. - *Det är egentligen en amerikansk övning, som vi är inbjudna till*, berättar Truedsson. - *Övningen är en viktig del för de svenska sjömännen och personalen och vi deltar i övningar, som är till nytta för svenska intressen. Övningen ger också tillfälle att öva i större förband med många fartyg och i ett större sammanhang. - Det har genom åren varit bra förberedelser inför internationella marina operationer, nu senast i Adenviken.*

I BALTOPS deltar 32 fartyg och från Sverige deltar kortvetten *Sundsvall* och sex *JAS Gripen* plan och ett tiotal stabsofficerare. Ett stort antal svenskar arbetar även med allt det praktiska runt hamnfasen.

Stegrad verksamhet

- *Efter hamnfasen går vi in i en övningsdel i olika faser*, säger Truedsson. *Inledningen är funktionsvisa övningar, som följs av att olika stridsgrupperna samövar ihop. - Slutdelen blir det en tillämpad övning och sedan följer en erfarenhetsgenomgång i Kiel*, säger brigadgeneralen Truedsson. Förberedelserna för övningen är omfattande och har pågått under tre år.

På vår fråga hur det är som svensk att få vara med och leda hela verksamheten, säger brigadgeneral Truedsson; - *Arbetet liknar mycket min dagliga verksamhet som marintaktisk chef, att leda och koordinera verksamheten. - Jag deltagit i liknande verksamheter tidigare, bl.a. övningen Viking 04 tidigare i år. - Det är en otroligt spännande och mycket rolig uppgift*, säger han.

Korvetten Sundsvall

Fartygschefen på korvetten *Sundsvall*, örlogskaptén Kalle Fahlander, har deltagit i likande övningar förr, men tycker likväl det är ett viktigt inslag. - *Denna gången är vi, vad som kallas "The good guys" och arbetar utifrån ett FN-mandat och det finns ett väl underbyggt scenario, som ger bakgrunden till BALTOPS.*

Sundsvall ingår i en stridsgrupp tillsammans med ett halvt dussin jagare och fregatter från andra länder. - Vi övar stegvis och en av våra huvuduppgifter är ubåtsjakt, säger fartygschefen. - *Vi genomför även luftvärnskjutningar mot bogserade mål, ytstridsövningar, formeringsövningar och även bunkring av brännolja till sjöss. Förbanden övar även minröjning, sjötrafikledning, bordning och en rad andra moment. - De nationella övningarna är dock grunden och viktiga och får inte glömmas bort*, säger örlogskaptén Fahlander.

Andra tider

Den svenska marinens fartygsförband har under ett tjugotal år både deltagit och lett internationella marina operationer, både övningsverksamhet i Europiska farvatten men även i skarpa operationer i Medelhavet och i Adriatiska havet. Framgångarna har inte låtit vänta på sig och den svenska marinen håller en hög internationell klass.

Foto Ingmar Elofsson

Ingmar Elofsson

Fartygschefen *HMS Sundsvall*, örlogskaptén Kalle Fahlander och brigadgeneral Ola Truedsson stf chef under BALTOPS

USS Mount Whitney är ledningsfartyg under BALTOPS

Jag minns mitt KA 2

Militärhistoria - i annorlunda tappning.

Jag har just kommit hem från en trivselresa med KA 2 Kamratförening. En vårutflykt i det "Rörligas spår".

Sådant sätter flera spår och väcker minnen från en tid som alltmer försvinner i fjärran. Till min förskräckelse insåg jag att det gott 16 år sedan jag muckade och förvisades till den civila tillvaron. Andra har sagt-till det civila någonting som börjar på hel..... osv.

Plötsligt inser man att man har glömt vad folk hette eller heter. Var och när, blir diffusa begrepp och händelser förvanskas och blandas ihop. Därför är det av största vikt att träffa kamrater från förr och få allting tillrättalagt.

Vad jag försöker säga – är att man behöver påminnelser för att minnas.

För en tid sedan fick jag en sådan påminnelse då jag läste en artikel om Stefan Furenus med anledning av hans 80-årsdag.

För mycket längesedan, i början på 1970-talet, antar jag, deltog jag tillsammans med hur många befäl och soldater som helst, i en motormarsch med rörlig spärrbataljon.

Start i Karlskrona och mål i Härnösandstrakten. Ett, enligt min mening, vanskligt tilltag även med militära mått mätt.

Allt var ju nytt och ganska oprövat och trots planer och ordrar gick det inte alltid som var tänkt.

I vart fall behövde vi halvvägs, en plats att samla och återhämta oss.

Det blev KA 1 på Rindö.

Där satt vi, ett antal KA 2-are, en som jag är säker på, svår måndagsmorgon.

Dom var alltid svåra eftersom det som bestämts på fredagen veckan innan, aldrig gällde längre.

Vi var ganska många som satt och halvsov på ett instruktörsrum på Kustjägarskolan, som vi okuperat.

Plötsligt rycktes dörren upp och in stormade en man i sin bästa ålder, tvärstannade och tittade sig omkring, minst sagt förvånad och försvann lika plötsligt ut samma håll som han kom.

Sekunden efteråt slogs dörren upp igen och vederbörande röt vredgad.

"Ni kan väl i alla fall säga god morgon era någonting" varefter han försvann.

Kvar satt vi, uttröttade och mest benägna att säga god natt till alla och allting.

Ganska snart fick vi klart för oss att det var Chefen för Kustjägarskolan, Stefan Furenus tjänsterum som vi snott.

Förbandet rullade sedan vidare norrut och jag fick i uppgift att ordna sambandsplats i Sidensjö av alla platser. Jag hittade byn men inte den Televerkets automatstation som var nödvändig för uppgiften, trots letande i timmar.

Till slut, och i sista momangen, ty redan hördes motorbuller från första kolonnen, hittade jag stationen en mil utanför Sidensjö.

Turligt nog alldeles intill marschvägen, och jag kunde därför till kolonnchefen leverera en fälttelefonapparat m/37 kopplad till stationens 99-nummer som alltid ingår i mx-utrustningen. Militära exklusiva utrustningen om ni nödvändigtvis vill veta det också.

I det militära lärde jag mig tidigt flexibilitet, dvs. att göra något som man inte trodde var möjligt eller ens nödvändigt.

Dessutom att trots allt, alltid gilla läget även om det ibland satt hårt åt.

Yes sir, but no sir.

Alla vet ju att Stefan Furenus sedermera blev regementschef på KA 2 och därmed KA 2-are, och så vitt jag förstår, alltid kommer att förbli det.

Slutet gott, allting gott.

Bengt-G Lexhagen

Stadsvandring på och under "Staun" den 8 maj

Michael Helgesson som driver företaget "Kulturkompaniet i Blekinge" guidade oss runt på denna mycket intressanta stadsvandring. Michael har även engaerat sig i Minstation Östra Hästholmen. Om Karlskrona Kommun köper anläggningen kommer Michael att genomföra guidade besök mm. på Killeberget och i minstationen.

Samling vid Rådhustrappan.
Närmast i bild Rolf Carlsson, Rolf Wellbring
och Lars Hidling. I bakgrunden Stig Jönsson
Ulf Sejlert, Börje Alpped, J-O Pettersson.
Lennart Avendal skymd.

Guiden Michael Helgesson
hälsar oss välkomna.

Utanför järnvägstunneln under Karlskronas Torg.

Översikt över järnvägstunnel och sidoutrymmen.

Karlskronas skyddsrum Berggården, en känd samlingsplats för många Karlskroniter. Berggården byggdes på 50-talet. För mer info se länken: <http://www.skymningslage.se/berggar-den/>

Jag minns mitt KA 2

Dessa fantastiska skärgårdsbor, överallt finns de!

Aret var 1963. Jag var på hemväg från Kongo efter åtta månaders FN-tjänst. Vi hade startat från dåvarande Leopoldville och befann oss någonstans över Sahara när piloten meddelade att han hade vissa problem och att han måste landa i Tripolis för kontroll.

Jag kände väl till landningsplatsen. Det var den amerikanska flygbasen Wheelus, välkänd för de flesta Kongomissionärerna. Det var bara att hoppas att kontrollen skulle gå snabbt så vi kunde flyga vidare. De flesta passagerarna hade lika lång tjänst bakom sig som jag och hemlängtan var intensiv.

Så kom beskedet som alla hade fruktat. Planet måste repareras och nödvändiga reservdelar fanns i Kanada. Vi skulle förbereda oss på minst tre dagars uppehåll. Det var bara att checka in på ett av amerikanarnas logement och göra det bästa av situationen.

Jag hade gått avsides och stod och pratade med en grupp italienska läkare när en amerikansk sergeant uppenbarade sig och på perfekt svenska frågade om jag var från södra Sverige. Jo, det kunde jag inte neka till. Han presenterade sig artigt och berättade sin levnadshistoria. Född i USA men uppväxt i Sverige, dels i Småland men också i Blekinge. Blekinge, jaha men var där? Jo, på Sturkö i Blekinges skärgård. Ja, den ön kände även jag till.

Percy Mazetti, nu sergeant vid den amerikanska ingenjörsbataljon som just förlagts till Libyen med uppgift att bygga ut landningsbanorna på Wheelus flygplats. Självklart fick vi mycket att prata om, han var nyfiken på hur det var "hemma" i Sverige och jag ville naturligtvis veta hur han hamnat i amerikanska armén.

För att göra en lång historia kort så gick de här tre dagarna fort för mig. Percy tog mig med på en massa begivenheter inom basen, jag besökte flera mässar och jag presenterades för hans chef, en överstelöjtnant. Denne var mycket imponerad av min Kongotjänstgöring.

Percy tycktes avguda sin chef. Han var skicklig och bussig men tyvärr ganska distra. Ständigt var han jagad av militärpolisen och var på god väg att sätta nytt rekord i trafikböter. Till slut turades hans mannar om att bevaka hans bil och flytta den till rätt parkeringsplats.

Vi fick två kvällar tillsammans. Percy körde mig ut till banslutet. Här var lugnt och stilla och här tog den libyska öknen vid. Här satt vi två och diskuterade den stränga lärarinnan på Sturkö, bageriets rågskorpor och människor från Sturkö som vi båda mött.

Så blev det dags att ta farväl. Avskedet blev tungt, vi hade hunnit bli goda vänner. Naturligtvis lovade vi varandra att skriva. Vi sågs aldrig mer.

Epilog:

Percy berättade att han begärt att få överföring till flygvapnet. Han var mycket nöjd med detta. Något år efter denna händelse kunde man i BLT läsa att piloten Percy Mazetti omkommit. Hans plan hade råkat in i en tromb och totalhavererat. En trevlig kille var det och en fin sturköbo.

Kjell Silverbark

Resa till England, fortsättning från föregående nummer

Först en liten detalj; det råkade bli "krum sjö" i förra texten. Jag vet inte var "k-et" kommer ifrån. Själv anser jag att det heter "rum sjö". Man vill ju imponera på minörerna också.

Kommendör Hedlund - marinattachén - hade gjort ett gediget program för den här veckan och den ena begivenheten avlöste den andra. Mellan dessa färdades vi i hans AMASON som han hanterade med stor skicklighet enligt egen utsago följande de internationella kappseglingsreglerna.

Redan första dagen besöktes två Londonregementen, bland annat Irish Horse Guard som den här veckan svarade för högvakten vid Buckingham Palace. Dess chef närmade sig vår lilla trupp, vi blev presenterade och han tittade medlidsamt på oss. Dock nedlät han sig att beklaga att truppen – just fredag – uppträdde i grå kapp. Det var datumet som styrde – 1 Oktober.

Naturligtvis skulle Portsmouth besökas. Vi tog tåget från Wiktoria station och färdades genom det idylliska engelska landskapet. När jag tittade ut över hamnbassängen tänkte jag på allt som hänt här. Portsmouth är ju den engelska flottans huvudhamn, härifrån har de seglat; världserövrarna, och här har de stora pansarskeppen defilerat och här fördes en gång – det var 1906 – en ny fartygstyp som skulle sätta skräck i fienden. Dreadnoughten med sina kraftfulla ångturbiner och sina 10 stycken 12-tumskanoner var en fruktansvärd kombination av fart, kraft och träffsäkerhet för sin tid.

Men det var ingen tid att avsatt för drömmier. Det var Victory som var resans mål. En energisk guide tog hand om oss och visade skeppet. Det blåste en frisk vind och den här dagen, flaggspel, vimplar och flottisternas

vida byxben fladdrade. Till slut måste vi söka skydd, delar av riggen kom nedfarande. ”Här stod amiral Nelson, här träffades han av en muskötökula och hit bars han för att dö.” Guiden var saklig och korrekt när han skildrade den stora sjöhjältens öde den 21 oktober 1805.

På tal om seglande skepp besåg vi också Cutty Sark ute i Greenwich. Detta vackra skepp – det fulländade segelskepp – har tyvärr drabbats av brand och förstörts. Naturligtvis passade vi på att gå balansgång på nollmeridianen och bese det berömda observatoriet, 1675.

Kjell Silverbark

Inbjudan till höstmöte

Kamratföreningens höstmöte äger rum **onsdagen**

den 29 oktober 2014 kl 1800

på Sjöofficersmässen i Karlskrona.

Välkomstdrink, en tvårättes middag med dryck, och kaffe med kaka kommer att serveras.

Pris: Medlem 200 kronor, icke medlem 250 kronor.

Anmälan senast söndagen den 26 oktober

till Yvonne Wirbrand

tel. 0455-47542 eller e-post

yvonne.wirbrand@telia.com

alternativt till Lars Iger

senast söndagen den 26 oktober på

tel. 0455- 805 87

Kom och umgås i KA 2 Kamratförening!

VÄLKOMNA!

I det rörligas hjulspår mot Lister och Trolle Ljungby

Tisdagen den 20 maj var i år precis en sådan härlig dag som vi gärna förknippar med den svenska försommaren. Solen sken, fåglarna kvittrade från tak och gren, himmelen var vackert melerad av blått och ljusa moln och fälten lyste ljusgrönt eller knallgult av raps. I arla morgonstund fylldes så kamrater runt om i Blekinge för att ansluta till vår utflykt som denna gång gick i det rörligas hjulspår. Resan anträdde vid Marinbasens högvakt där en tapper skara kamrater samlats i arla morgonstund, och i säker takt hämtades därefter kamrater upp längs vägen ända fram till Pukavik, där vi också intog medhavd förmiddagsfika.

Efter rasten fortsatte resan ut till Listerlandet där vi färdades runt och besökte flera välkända grupperingsplatser och övningsterräng från tiden då det begav sig. Lörbyskog, Hällevik och Nogersund fick alla besök och många minnen letade sig fram i våra hjärnor och blev åter högst närvarande för oss och givande underlag för samtal mellan deltagarna.

Efter att rest runt på Listerlandet letade busschauffören sig ut till Blekinges livsnerv, E22, och vi tog därefter sikte på Skåne och Trolle Ljungby. Det är nog flera av oss som ett antal gånger passerat godset och slottet på väg till Rinkaby och Ravlunda, men denna gång fick vi möjlighet att stanna till och bekanta oss ordentligt med denna skånska pärla.

Fyra medlemmar utbyter minnen från förr.

Peter Glimvall och Kjell Silverbark i samspråk.

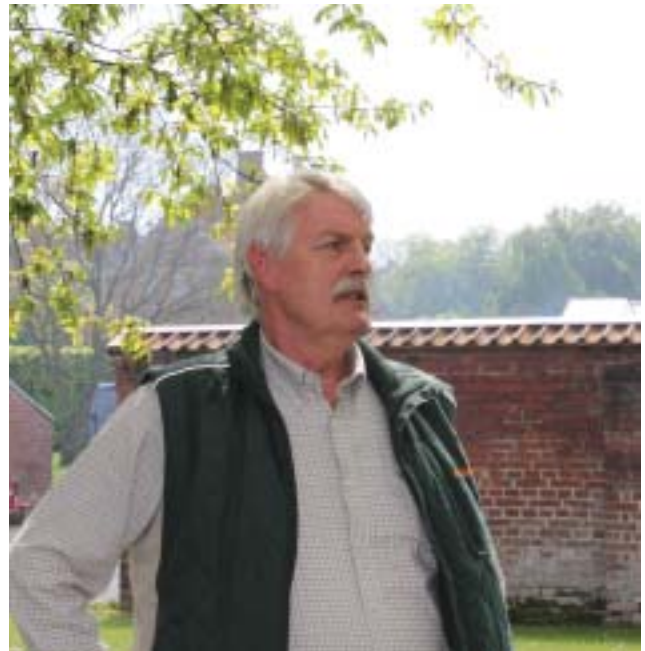

Yvonne Wirbrand, Björn Wallmert och Christer Holgersson.

Maths Dackehag och John-Erik Johnsson.

Inspektorn Per-Inge Pålsson hälsar oss välkomna.

Foto: Kent Alritzson

Maten verkar vara uppskattad.

Det smakar gott i solskenet.

Per-Inge delar upp oss i grupper inför visningen.

Vi togs emot av vår kamrat Per-Inge Pålsson som arbetar på godset, och det visade sig att han hade ett riktigt gediget besöksprogram förberett för oss. Det framkom att vi var en exklusiv skara, då slottet väldigt sällan erbjuder studiebesök, men för oss, kamrater från KA2, gjordes ett undantag vilket vi är mycket glada och tacksamma för.

Efter en inledande genomgång av slottets historia och nuvarande verksamhet, vankades fältlunch. Och vilken lunch sedan! Varmrökt och helstekt gris, potatissallad med tillbehör och rikligt med dryck. Det samarbetsvilliga vädret medgav att vi kunde sitta ute i anslutning till växthuset och njuta av slottets läckerheter och insupa den slottsliga atmosfären.

Efter lunch besökte vi slottets eget ölbryggeri, Charlies, där vi fick provsmaka den beska och törstsläckande drycken som produceras här. Bland annat har bryggeriet fått förtroendet att brygga ett jubileumsöl tillsammans med två andra bryggerier i samband med Kristianstads 400-års firande. Efter bryggeriet blev det ett besök i slottets växthus där blommor, växter och annat grönt kunde inhandlas. Besöket avslutades med att vi stannade till vid slottets viltbutik där vi inhandlade diverse charkuterier.

Som tack för Per-Ingens gästfrihet och ett fantastiskt besök, överlämnade jag avslutningsvis, på kamratföreningens vägnar, ett gåvopaket omfattande ett par manschettknappar, en CD-skiva med KA2 anknuten musik och tvenne slipsar, den ene avsedd för Per-Inge själv och den andre för herr greven i egen hög person.

Avslutningsvis var det dags att återanträda hemmarsch. Pjäskolonnen hade drabbats av problem med två

pjäser, varför marschen till Ravlunda fick inställas, och istället var det hemmabasen i Karlskrona som blev vårt slutmål för dagen. Mycket nöjda efter dagens upplevelser i det rörligas hjulspår kunde vi så framemot 1700 ta farväl av varandra och utbringa en önskan om ett snart återseende, kanske till grillfesten i slutet av sommaren?

Epilog: Två dagar efter vårutflykten var jag inbjuden till Kristianstad med anledning av stadens 400-års jubileum. På väg till Stora Torg och festligheterna stötte jag av en händelse på greveparet Hans Gabriel och Alice Trolle-Wachtmeister. Jag fick då en möjlighet att personligen tacka greven och grevinnan för att vi fått möjlighet att besöka deras slott och gods och att vi var mycket glada och tacksamma för detta. Greven replikerade då och tackade mig så mycket för den fina KA2-slipsen han fått utav kamratföreningen!

Peter Glimvall

Besök i Viltboden för inköp av läckra varor.

Till minne

Under den förstärkta försvarsberedskapen 1 september 1939 – 30 juni 1945 var kustartilleriets kanoner och mineringar i sydligaste Sverige kontinuerligt bemannade med personal från KA 2.

På öar och skär växlade veckor och årstider monotont. Havet ljöd, än hotfullt och än vänligt, för tusentals män på vakt för fred och frihet, med hot över, oro inom, men hopp framför sig.

Deras gärningar och offer må vi minnas med aktning och tacksamhet.

Gustav K Waller

Nittonhundratrettionio

Fred i vår tid,
var tillfällighetsarbetarens,
från Wiens undre värld, bud i München
till fransmän och briter,
mellan intriger och schakalkonster.
Även Benito Bandit var med
berusad av makt
och född att fysiljeras.

Fred i vår tid,
sade Chamberlain efter budet
som kunde tydas olika
av godtrogna och tvivlare.
Fred som blev frid – i evig tid
för femtio millioner
och livstids lidande för myriader.

Sommaren var het och mörkmulen
över Sveriges horisont
där herrskapet börjat med golfbyxor
och allmogen gick i blåkläder.

Svea såg om sitt hus
med beredskapslagar
och extraordinära fullmakter
åt regeringen.
Av mognande sädesfält och havets böljor
målade hon en blågul sommarakvarell.

I augusti
skrevs non-aggressionspakt
med von Ribbentrop, Stalin
och Molotov i förgrunden,
en lösning – så länge.

Till september
blandade Hitler Dödens kortlek
för spel
och öppnade med knektar i topp
och en demagogjoker.
Snart virvlade kungar och damer
undan för stormen
och hackor brann i lågorna.
Åt Jacobs barn lade han en stjärna
som visade mot förintelse.

Höstmörker och fältromantik
blandades med hot mot frihet och liv.
Karbidlyktor lyste i kåkar
och beredskapsförläggningar.
Gengasbilar sniglade i backarna
i kris- och ransontiden
och Ulla Billquist sålde *sin soldat*
överallt i Sverige.

- Vår beredskap är god,
tröstljög Per Albin
och höjde buskiga ögonbryn
över bygderna
där arbetarpartiet firade femtio
och Elfsborg vann allsvenskan.

I oktober hårdnade *Ryssen*
i tonen mot Finland
och *Ge-fem* samlade Nordens furstar
till fredskonferens i Stockholm
med middag i Vita havet,
men utan tal och taffelspel,
av hänsyn till situationen.

I november började Stalin
tala stålspråk över gränsen
med röda fläckar i Finlands vita snö.
Mor Svea satt utan risgryn till jul.

- Ryssarna är ett bastardfolk,
som i nödfall måste skrotas,
menade Hitler.

- Tredje Riket; de arbetsskyggas
organisation av de arbetslösa,
tyckte Oswald Spengler.

Gustav Karlsson Walles

*Ett förträffligt luftbevakningstorn.
Telegraf- och posthuset i Karlskrona.*

Luftbevakning över fädrens kust

Stora Ekön, Lindö, Bollö, Trossö, Sturkö, Utlängan, Sandhamn, Björkenäs och Abrahamsäng är namn jag minns från beredskapstiden under nittonhundrafyrtioalet. De betecknar lokala platser längs sydöstra blekingekusten, med vardera ett vaksamt torn mot skyn och en förlägningsbarack för sju-åtta värnpliktiga eller krigsfri-villiga män eller kvinnor, som vakade dygnet om.

Sådana enheter kallades luftbevakningsstationer, Is, och bemannades vanligen av en chef, en kock och fem meniga för spaning. Stationerna var samordnade till ett kompani som tillhörde KA 2. Kompanichef, under hela beredskapstiden, var en reservkapten som hette Eric Hjelm. Han var frivillig, emedan han var någon sorts resebyråtjänsteman och, av naturliga skäl, blev arbetslös genom kriget. Som kompaniadjutant tjänstgjorde en frivillig, Svante Lundell, som konstituerats till sergeant. Han var en s. k. A-klassare, som varit korpral eller un-

derofficerskorpral och slutat som stamanställd för att han blev överårig.

Hösten 1943 valde jag frivilligt krigareliv framför skogsarbete i den kalla famnavedsmarken. Den förste november skulle jag börja tjänstgöra vid Is Bollö. Jag blev utrustad i en rustkammare vid Norra Kungsgatan och fick en båtbiljett. Vid Fiskabron i Karlskrona antrade jag ombord i en exklusiv före detta herrskapsjakt som hette Arona. Några fiskaregubbar och fiskaregummor och några värnpliktiga, tillhörande personal på Hasslö, var med. En furir, som visade sig vara en trollkarl och verkade litet belevad, slog sig ned. Han hade löpsedlar som det stod Alamiz på, och han kom tydligen från regementets förströelsedetalj för att trolle i skärgårdsförläggningarna. Han såg inte alls bister ut, som furirer plögade göra. Han hette Nordström, och var klädd i frack när han trollade – trollfrack och maginamnet Alamiz.

Skärgårdsbåten Arona från Hasslö.

I Garpahamnen på Hasslö slöt resan med skärgårdsbåten. Två män ur bemanningen på ls Bollö förde mig i roddbåt, över mörka böljor, sista sträckan till förläggningsbaracken, där jag inneslöt av värme, tobaksrök och så kallad kamratanda i ett rum där en spritdoftande primuslykta spred ett hetsigt ljus över vila, kortspel och en batteriradiomottagare.

Ls-chefen var dalkarl och hette Ysen. Kocken var en hotellägare från Bergkvara, vilken gav sig åt militärlivet frivilligt under vinterns lågsäsong. De flesta var frivilliga luftbevakare, men tre var värnpliktiga med uppgift att på order tända och släcka speciella militärfyror vid behov.

Proviand och vatten hämtades hos en armeavdelning på Hasslö. Post hämtades och sändes hos Postverkets station där. Beklädnads- och tvättbyte skedde hos regementet vid Gräsvik. Kompaniexpeditionen fanns inhyrd i ett hus vid Norra Kungsgatan. Luftrummet och havsytan bevakades ständigt av en man under tvåtimmarspass. Rapporter sändes till en central. Det var en enformig tjänstgöring, men samvaron var god och maten bra. Under dagarna bedrevs utbildning i anslutning till verksamheten. Ibland passerade en T2, torpedflygplan, från Stumholmen på spaning. En gång körde en vedettbåt, V6, på grund. Så läste vi gårdagsgamla dagstidningar, och ibland kom ett exemplar av Kustposten. Befäl kom någon gång för att inspektera verksamheten, och det hände, att ett par fältartister kom och roade oss med blandad underhållning. Andra världskriget rasade och Europa brann. Tyskarna hade kapitulerat vid Stalingrad och i Afrika, och man kunde ana att Hitler började rycka framåt baklänges!

Det blev julafton på Bollö 1943. Kocken från Bergkvara, Gustav Johansson, arbetade i sitt anletes svett med smörgåsmat, skinka, lutfisk och gröt, och vi bar vatten och högg ved – samt vaktade luftrum och havsytan. På förmiddagen kom en A-slip med lottor och ett befäl från regementsledningen för att hälsa och önska god jul. Lottorna hade kaffe, julljus, frukt och choklad samt en fältjulkapp till oss alla. Jag fick en yllehalsduk, kanske stickad av varma kvinnohänder någonstans i Svea långa land. Sent på julaftonen kunde vi lyssna till ”Jultomten i gramfonarkivet” och på juldagsmorgonen höra julottan från vår gamla superheterodynmottagare.

Under julaftonen fällde De allierade mer än tusen ton bomber över Tysklands huvudstad Berlin; som julklapp!

Helig natt. Stormkoral i dunkel otta.
Under stjärnorna brusade
havets vattenevangelium
om evigheters liv och döden.

Gustav Karlsson Walles

Efter snart sjuttio år

Trängd mot öster och väster
där blod och dollar möttes
till isig fred
satt Adolf inklämd, som en sork
mellan käftarna i en stenkross.

Om han hade klarat sig
från att klämmas ihjäl,
skulle en galgknop
ha knäckt imperatorn,
härskaren över herrefolket;
rännande som en råtta
i panik mellan väggarna.

Några skott
ändade ett liv
som började med drömmar
om att stå på världens tak
och, i avelsiver,
slå ihjäl var enda djävul
som bar annorlunda galoscher.

Legatus maximus mundi
med funkismustasch
heilrak höger och bruna byxor,
så inte rädslan skulle röjas;
hur tänkte han sig ett monument
- en skorsten mot friheten?

Vilka amorösa upplevelser
kunde denne Adam och hans Ewa ha
i sitt infernaliska Eden?
Förbjudna frukter hade de smakat
av skilda sorter, men kärlekens röda...
- hur odlade de den?

Gustav Karlsson Walles 2014

Om diktarkonst och krigeri

En dialog av Storm-P:

- *De säger att din man är en stor diktare?*

- *Jo, och just nu går han och diktar en historia om vad han hade för sig i går afton!*

Kunde han övertyga sin maka med detta, blev han aktad som en diktare, annars blev han betraktad som en lögnare. Det finns en skillnad mellan lögn och dikt: att bedraga – eller berätta och ljuga på ett upplyftande, engagerande och humoristiskt sätt.

Vad vore en diktare, om han inte kunde blanda in sanningens ord i trovärdiga lögner; till innehållsrika, fängslande och roande berättelser?

Men orimligheter går inte an. Varken Albert Engström eller Fritiof Nilsson, Piraten, avvek från rimlighetens väg. Deras fabulösa historier, både lärorika och roande, var blandade av sanning och osanning till mer eller mindre otroliga historier. Men dessa var aldrig orimliga – bara extrema. Med Storm-P förhöll det sika lika dant. En korv i en fågelbur verkar otroligt, men det är inte orimligt.

Att rapportera och dikta är skilda företeelser. Rapporter (reportage) skall vara objektiva och sakliga, med sann skildring som syfte. Diktare kan blanda tid, rum, handlingar och personer till litterär konst, och fläta eller väva mönster, där tidens tankar, högre och okända makters spel och eviga frågor formas av ord till enkla bilder och brokiga gobelänger om människans förhållanden i tiden och rummet.

Med Bellona och sångmö.

Fast namnet låter så *vackert*, står inte Bellona för någon av de sköna konsterna, men för krigets konst – på liv och död. En konst är den dock, grundad på dura necessitas och med en paradox till motto: - *Döda för livet!*

Vi har monoteism nu, men förr var valvet över oss polyteistiskt; med särskild gud för krigskonsten, Oden i Norden. Som exempel från romarriket kan nämnas Martius och Bellona, vilka styrde i Jupiters Optimus Maximus krigsdepartement.

Man leds lätt till att tro att Martius (mars) och marter (pina) hör samman, liksom Bellona och bellum (krig). Männe slangbella kan ha sitt ursprung hos Bellona? Hon hade ju sin båge, även om inte med slang och däck. Men cykel nämndes också i forntiden; därom vittnar Homeros i Odyssevs irrfärder, vari förekom en jättecyklop, och Homeros kanske var ute och cyklade ibland; han blev ju berömd för sina diktecykler.

Så kan man röra ihop det. Jag skulle nog kunnat bli en redig korporalsmajor.

Så är vi inne hos Homeros, och det var dit jag ville.

Gamle Homer, som skildrat grekerna och deras leverne, i helg och söcken, i epos på hexameter. Han har skrivit så detaljerat och inlevelsefullt, att bilden av vår kulturs vagga stått tydlig för alla efterkommande led.

Hexameterdikten byggdes upp av sex versfötter av fritt växlande trokéer (två stavelser med fallande accent) och daktyler (tre stavelser med fallande accent)

Dock skulle den sista versfoten vara en troké och den näst sista en daktyl. Femtaktiga radeer förekommer även; de kallas pentametrar. En hexameter och en pentameter och så vidare kallades för distikon, och av distika kunde skrivas elegier.

Homeros diktform gav intryck av svallande hav mot stränderna, och Evert Taube, som kunde sjoxa med lånegods, har använt både hexameter och distikon i sina skapelser. Lyssna till *Vals på Mysingen* och hör takten av distika från antiken!

Så förenas Hellas antika versfötter och nordiska vals-klinger i en poet från Bohuslän till en tjugande melodi om en fjärd i Stockholms skärgård.

Som många andra företeelser har även verskonsten förändrats med tid och rum. En annan grekisk poet, Archilochos, tyckte att hexa- och pentametrar med fallande rytm behövde varieras med litet mera lyriska versformer, och så började han skriva dikter med jambiska, stigande, taktfasta och livliga verser, med tvåstaviga, lättfotade takter – jamber.

Archilochos var militär, legoknekt, flera hundra år före Kristus – och den grekiska poesins nydanare. hans diktkonst, om än blott i fragment, står sig än i nu.

Utän att på minsta sätt vilja jämföra mig med Archilochos, ifråga om diktkonsten, så har jag det gemensamt med honom att jag varit legoknekt, och det är inte dåligt, ty därtill krävdes att man var en yngling mellan 17 – 23 år, minst 157 centimeter lång, såg och hörde bra och inte luktade alltför illa. Man måste också klart och tydligt kunna säga: - Ja korpral och Nej korpral etc. och kunna slå hälarne tillsammans så att vinkeln mellan fötterna omedelbart blev ackurat rät. Dessutom måste man kunna räkna till fyra, för att klara av excersisen.

Förmåga att begripa fick vara vad som svarar mot normen för en underofficers intellektuella spänst. Förmåga därutöver erkändes icke – sådan ansågs förekomma blott hos vissa socialt privilegierade. Tankeförmåga tillkom de välborna och gav sig till känna genom dokument från gymnasiet; till exempel som hos Markurells gosse.

Gustav Karlsson Walles

Fortchefsmiddag

Arets traditionella fortchefsmiddag genomfördes fredagen den 16 maj, en dag då det även rådde traditionellt fortchefsväder: Solen sken från en klarblå himmel, parken prunkade i försommargrönka och endast en lätt bris blåste över fjärdarna med små krusningar på havsytan som resultat.

Vi var 12 stycken som hade möjlighet att i år delta i ett av, för många av oss, årets absoluta höjdpunkter. Efter välkomnande på hamnplanen vid linje VII, där årets hedersgäst Göran Löfgren särskilt uppmärksammandes, samlades vi i den lilla parken framför Donjonen. Här upptäcker nu den observanta och minnesrika läsaren dock ett brott mot gällande tradition. Helt rätt, men orsaken därtill är positiv. Det är nämligen så att i skrivandes stund så renoveras Norra Befälshuset, primärt för att uppnå de av Räddningstjänsten fastställda kraven för att kunna medge övernattningsmöjligheter enligt fastställda säkerhetskrav. Samtidigt rustas hela byggnaden upp och såväl de enskilda rummen som hygienutrymmen och övriga gemensamhetsrum får en genomgripande uppfräschning. Allt detta skall vara klart i sommar, och till kommande fortchefsmiddag skall därmed traditionen kunna vara återställd.

Efter samlingen och den sedvanliga orienteringen om aktuellt läge inom Försvarsmakten, vidtog fotografering i parken och framför minnesstenen över KA2 och dess olika förläggingsplatser. Därefter var det dags att förgäddras i Filmsalen för att avnjuta årets upplaga av den mycket uppskattade Kungsholmsfilmen.

Sedvanlig tvagning och bastubad vidtog därefter innan vi kunde samlas i personalmatsalen för en mycket välsmakande middag. Regementsstandar på bordet, glada kamrater, kraftfulla och välklingande stämmor exekverande välkända visor och ett glatt humör gjorde middagsstunden till en minnesrik tillställning för oss alla. Stärkta av god mat och härlig stämning avslutades så kvällen i den så kallade Barfreden, inrymd i bottenvåningen på Donjonen. Här utbyttes i sedvanlig ordning minnen, historiska betraktelser och en och annan vits, innan det vid 22-tiden åter var dags att embarkera Rödnäbba för återfärd till Kungsbron där vi skiljdes åt, fasta i förvissningen att åter träffas om ett år igen för 2015 års upplaga av fortchefsmiddag.

Peter Glimvall

Foto: Peter Glimvall

Samtliga deltagare samlade för traditionell fotografering. I år fick denna bild tas i parken då renoveringen av Norra Befälshuset innebar att vi ej kunde samlas på husets trappa. Från vänster ser vi Åke Jaensson, Johan Lindberg, Karl-Johan Andersson, Lennart Larsson, Bo Arnesson, Patrik Schwartz, Peter Glimvall, Birger Werner, Göran Boijesen, Per Engkvist, Göran Löfgren och Fredrik Hansson.

Gästerna anländer till kajen vid linje VII. Fortchefen hälsar årets hedersgäst Göran Löfgren hjärtligt välkommen.

Middagen fick i år intas i befälsmatsalen i linje VIII.

Fortadjutanten Lennart Larsson guidar runt på Fortet och berättar om vad som hänt sedan vi sågs förra året, bland annat om renoveringen av Norra Befälshuset.

Fortchefer och hedersgäst som tillhört KA 2 samlade framför minnesstenen över regementet i parken. Från vänster ser vi Johan Lindberg, Åke Jaensson, Bo Arnesson, Göran Boijsen, nuvarande fortchefen Peter Glimvall, Birger Werner, Göran Löfgren och Per Engkvist.

Renoveringar på Kungsholmsfort!

Under året har Fortifikationsverket renoverat för fullt ute på Kungsholmsfort. Bakgrunden är Räddningstjänstens krav på byggnader och lokaler ur ett brandskyddsperspektiv och deras slutsats att inga lokaler på Fortet fyllde kraven för att medge övernattnig.

Inledningsvis vidtogs åtgärder i Gula baracken på Linje VII och därefter följde Linje I och IX, vilka nu alla är godkända av Räddningstjänsten för övernattnig. Just nu pågår slutfasen avseende åtgärder i Norra Befälshuset och dessa beräknas vara klara under sensommaren. Det kommer att bli ett riktigt lyft för denna byggnad med nyrenoverade rum, helt omgjorda och upprustade toaletter och hygienutrymmen och en allmän uppfräschning av alla lokaler.

Jag får ofta frågan om det pågår någon verksamhet ute på Kungsholmsfort nuförtiden. Tyvärr innebar det senaste Högkvartersbeslutet att ”ingen förbandsproduktion” får genomföras på Fortet. Däremot är Kungsholmsfort flitigt nyttjat i samband med övningar, besök, kurser och konferenser. Dessutom är det några ur Marinbasen och Fortifikationsverket som i princip dagligen har sin arbetsplats förlagd på Fortet. Inte minst nuvarande Fortadjutant Lennart Larsson är ofta ute på en av

sina arbetsplatser, Kungsholmsfort, och är en garant för att allt går rätt till och att det finns ögon och öron som bevakar detta över 300-åriga lås till Karlskrona och örlogshamnen.

Peter Glimvall

Foto: Peter Glimvall

Fortadjutant Lennart Larsson i full aktion från sin främre stabsplats i Södra Befälshuset på Kungsholmsfort.

Norra Befälshuset under renovering.

”Min första majstång – Minnen från den gamla fästningen Kungsholmen”

Nedan följer en aktuell artikel skriven av Carl Helge Bergström och införd i Blekinge läns tidning 1956 (detta gyllene år) och avser en händelse 1893. Att jag ändå kallar den för aktuell beror dels på att händelsen utspelar sig på sommaren och dels att den belyser betydelsen av musik och militär musikkår. Inte minst viktigt att ta till sig dessa dagar då Marinens Musikkår återigen är hotad och riskerar nedläggning. Artikeln nedan ingår i ett minnesalbum om Helge Bergström som vänligen ställts till redaktionens förfogande av vår kamrat Tom Bergström.

Sommaren år 1893 ryckte de första beväringarna vid Karlskrona artillerikår in till tjänstgöring på fästningen Kungsholmen under synnerligen primitiva förhållanden. Omklädseln skedde i det fria strax bakom och intill vår bostad under munterhet och glam, men många syntes förbryllade då de beordrades ta på sig de tjocka grå undertröjnorna, ty redan den blå uniformen tycktes kunna hålla nattkylan ute.

På samma plats intogs sedan middagsmålet av ärter och fläsk, men då höll det på att gå alldeles åt pipan. Matbackarna, både de djupa och flata, var samtliga av trästav som små baljor med järnband och repar samt så gistna att de flesta ramlade sönder när de skulle användas.

Med de värnpliktigas ankomst förändrades livet på vår tysta och fridfulla holme till det rakt motsatta. De flesta värnpliktiga var från Blekinge och Småland, och deras respekt för överheten var otrolig, mätt med nutida mått. Var deras värnplikt kort, så var det i stället desto intensivare, en sådan drill förekom aldrig vid flottan under min tid, trots att det ofta gick hett till även där. Överallt dagen lång hördes kommandorop från vallarnas kanoner och från sandplanen utanför linjen sju.

Trots morgonmålets salta sill fick ingen släcka törsten från de utsatta vattensäarna förrän klockan slagit tio, och svimningarna i solhettan var så vanliga, att man knappast gav akt på dem. Men när midsommar kom, lade man resolut av alla exercis under ett par dagar, ty nu skulle man ha roligt, och roligt hade man, lita på det.

På midsommarafton fick jag så vid sju års ålder för första gången se dem resa fästningens väldiga majstång. Den var så lång, att ingen hade sett dess make, trots att det fanns gott om bondpojkar i hopen. Man tvivlade på att den skulle kunna resas utan att brytas av, och tittade förstulet på den gamle flaggskepparen från flottan, som skulle svara för arbetet.

Förut hade örlogsmatroserna skött om alltsammans, man hade t.o.m. en stång i reserv, fast den var lite kortare, men nu fanns det blott några signalister kvar, vilka hade nog av sin tjänst i utsiktstornet, och de dansade förresten aldrig tillsammans med landkrabborna på dansbanan. Men flaggskepparen hade synbarligen rest den stängen förut, ty med hjälp av spiror samt taljor och avhållslinor åkte den upp i ett jehu, utan att en blomma ens på det horisontala korset rubbats.

Innan den smäckra stängen restes, hade den naturligtvis blivit klädd med blommor och blader.

Alla flickorna på holmen, och några av pojkarna med förresten, hade brandskattat Tjurkö för den saken, varjämte ett gäng av de samrataste artilleristerna hade haft hela barken ”Reservslupen” full med småbjörkar och lövruskor från Sven Olssons utmarker på ön. Sen hade alla hjälpt till med att kläda både stängen och dansbanan med blommor och grönt samt massor av signalflaggor, så hela borggården doftade sommar. Man hade fått tag i ett tvåradigt dragspel, vilket tycktes vara något alldeles särskilt fint för bondpojkarna då, men därtill kom, att det fanns en speleman som kunde både dra och krama fram de riktiga tonerna. Detta var nog det allra bästa, ty utan speleman blev det ingen musik alls på den tiden. Vi småpojkar kunde naturligtvis inte dansa, det var flickgöra i den åldern, men musiken lockade, den höll oss kvar med ett grepp som vi ej kunde slita oss fria ifrån.

Denna majstångsresning upprepades sedan årligen-, och alltid skyndade vi barn till för att hjälpa till – eller, kanske rättare sagt – vara i vägen.

Snart fick artillerikåren till allas glädje en liten musikkår, vilken under de följande somrarna förlades till fästningen. Vilken stämning var det inte sedan att höra spela upp till midsommardans på den ålderdomliga borggården där både befäl och beväringar trådde dansen, samtidigt som överstens och majorens döttrar svängde kring i armarna på någon djärv artillerist. Det var då jag lärde mig förstå vad en musikkår kunde betyda för menige man. Det låg en stämning över platsen som jag ej kan beskriva och som jag sällan fann någon annan stans. Men det var också min barndoms musikkår som spelade, När den fanns på holmen, väcktes vi varje morgon vid sextaget av arméns sprittande revelj, under det musiken marscherade runt innanför de höga vallarna. Klockan tio på kvällarna somnade vi sedan med de vackra tonerna från taptot ringande i öronen.

Vilken upplevelse var det inte både för oss och mannarna i de mörka vall-logementen! – Inte ens kungen i Stockholm hade det bättre, tyckte vi barn på holmen. Först upp och sist i säng gällde för dessa musikanter, som jämt var i farten med sina instrument. Varje kväll spelade de i den vackra parken, vars sydöstra hörn upplåtits åt manskapet som serveringsplats för deras marketenteri. Här kunde de sedan efter exercisens slut sitta i lugn och ro på sommarkvällarna och höra på musiken – en förmån som länge var okänd för oss vid örlogsflottan.

När artillerikåren växte till ett regemente, fick man folk överallt där befästningar fanns, och alla kivades om sin musikkår. Trots detta hörde jag dem ofta i fortsättningen. Än var det under föreställningarna på manskapets bio i det nybyggda exercisuset, ibland kunde jag åka skridskor med de andra på Finskans is i takt efter deras musik under det illuminerade granar gav lä för vinden.

Ja, det var sannerligen min egen lilla musikkår, och vackrast ljöd dess toner, tyckte jag, när de bjöd upp till dans på borggårdens så väl skyddade dansbana.

1.majrevelj i Karlskrona

Den 1 maj 1840 gick Sjöartilleriregementets musikkår i Karlskrona för första gången 1.majrevelj, en tradition som pågått sedan dess. I år var det 175:e året, så det blev en form av jubileum, när Marinens Musikkår i år spelade upp Karlskronaborna. Vad jag kunnat utröna, har reveljen ställts in mindre än fem gånger och detta p.g.a. dåligt väder.

Det blev en lång marsch genom centrala Karlskrona, där musikkåren gjorde uppehåll, dels vid Föreningen Gamla Carlschronas lokaler, dels utanför residenset för att hylla länets hövding och vidare på Björkholmen, där byalaget bjöd på blåbärsoppa och musikerna fick en välbehövlig paus.

Så fortsatte marschen och slutmålet var som vanligt Gröna Gången på Västerudden, där marinbaschefen Erik Andersson tog emot och där musikkåren intog en ny roll, nu som kör och som sådan framförde man några kända vårsånger.

Som vanligt följdes musikkåren av flera hundra morgonpigga Karlskronabor och många tillresta, som i många fall vid just denna helg passade på att besöka sin barn- och ungdomsstad.

Men deltagarna, såväl musikkåren som åhörarna, oroa-

des självklart över det nedläggningshot, som tynger musikkåren. Om det vill sig riktigt illa, kanske detta var den sista reveljen.

Gud förbjude, att så sker!

Under pausen på Björkholmen fick jag en pratstund med klarinettisten Nils-Olof Friberg, som varit musikernas fackliga ordförande under flera decennier, men nu lämnat över detta till en yngre kollega. Nils-Olof berättade, att han varit med och agerat vid tre tidigare nedläggningsförsök och där musikkåren räddats på olika sätt.

Nils-Olofs många kontakter genom åren, kan nu säkert komma till stor nytta i de fortsatta arbetet med att rädda kåren och bevara en institution, som funnits i Karlskrona med säkerhet sedan 1685, kanske till och med något år tidigare.

Du har väl skrivit på uppropet – www.bevarammk.se När detta skrivs, har så gott som 32 000 människor skrivit på uppropet.

Olle Melin

Marinens Musikkår intar Björkholmen under 1.majreveljen. I täten flaggtrumslagare Karin Svensson

Polisen hade noll att bestyra under reveljen och ansåg att detta var den trevligaste 1.majdemonstrationen

Klarinettisten Nils-Olof Friberg med barnbarnet Cornelis under en paus i spelandet

Foto: Olle Melin

Morgonpigga Karlskronabor och tillresta följde musikkåren genom Karlskrona

Marinbaschefen Erik Andersson tar emot musikkåren

Marinens Musikkör framför vårsånger

Neptunhallen vid Marinmuseum invigd

Efter sju års arbete var det den 4 juni äntligen dags att inviga den nya Neptunhallen vid Marinmuseum i Karlskrona. Cirka 350 gäster deltog i arrangemanget och i vimlet synes bl.a. aktiva och f.d. aktiva ubåtsfolk av olika kategorier i form av representanter för Ubåtsklubben Hajen i Karlskrona, ubåtsklubben Nordkaparen i Göteborg, ubåtsklubben U 3 i Malmö samt föreningen Ubåtsvapnet.

Till detta kom representanter för sponsorer och samarbetspartner av olika slag och inte minst alla duktiga medarbetare vid Statens maritima museer.

Högtidligheten inramades med musik av Marinens musikkår under ledning av Alexander Hanson och inleddes med, att museichefen Richard Bauer berättade, att projektet tagit sju år att förverkliga, fem år för planering och projektering och två år att bygga hus och utställningar.

Hela projektet har gått på cirka 150 miljoner kronor, av vilka 50 erhållits som EU-bidrag eller som gåva av givmilda sponsorer, där huvudsponsorerna varit ABB, SAAB och Karlskronaföretaget Michano. Ubåtsklubben Hajen har sålt kroppkakor under en följd av år och en 93-årig Karlskronabo (anonym) har skänkt mycket av sina besparingar till projektet.

Överintendenten Robert Olsson fyllde på berättelsen och hänvisade till bl.a. Neptuns roll att spegla den nutida historien, enkannerligen det kalla kriget och att barnperspektivet i utställningen också varit i fokus. Utställningen speglar också självklart teknikutvecklingen under cirka etthundratio år.

Som invigningsförrättare fungerade Blekinges landshövding Berit Andnor Bylund tillsammans med marinchefen Jan Thörnqvist och dessa båda hade att med bultsax klippa av en kabel till en torpeders styrsystem. Det lyckades man med efter en stunds arbete.

Ubåtsklubben Hajen

Jag fick ett samtal med ubåtsklubben Hajens nye ordförande Bertil Svedlund, som berättade, att han kom till flottan 1961 och utbildade sig till ubåtsmaskinist. Han var

Neptun

byggkontrollant vid byggandet av Neptun och så småningom maskinbefäl och chief på ubåten, bl.a. under U 137-incidenten. Han avslutade sin karriär vid Marinbasens ubåtavdelning och Marinens fartygsinspektion.

Han berättade, att Neptun vid en provdykning till 150 meter tog in vatten, så att fören hamnade på 175 meter och aktern på 135, men det hela redde ut sig utan problem. Medlemmar i föreningen kommer att bistå med guidning av ubåten.

Massor av föremål

Föremålsintendenten vid Marinmuseum, Johan Nyström, berättade att ubåten och utställningarna fyllts med cirka 110 registrerade föremål och cirka 2000 s.k. rekvisita, alltifrån matbestick till en killekortlek.

Världsunik hall

Neptunhallen i Karlskrona är unik i sitt slag i världen och kommer säkert att fyllas med nyfikna besökare. Det är bara till att gratulera Marinmuseum till hallen och hoppas på god publiktillströmning.

Olle Melin

I utställningen finns en tidslinje kopplad till byggandet av olika ubåtar men också till händelser hemma i Sverige och i världen. Här ett exempel från 1941 med koncentrationsläger, stöveltramp och flyktingar.

Föremålsintendent Johan Nyström

Personerna bakom de förnämliga utställningarna, Carina Karonen och Anders Lyon

Invigningsförrättarna, Blekinges landshövding Berit Andnor Bylund och marinchefen Jan Thörnqvist kämpar med ett klippa av en torpedkabel

Chefen Marinmuseum, Richard Bauer, informerar om ubåtshallen.

Överintendent Robert Olsson talar

Ubåtsveteranen Lars Nordenberg berättar

Museichefen Richard Bauer hyllar två av initiativtagarna till projektet, tidigare varvschefen vid Karlskronavarvet, Hans Hedman, och tidigare ordföranden i ubåtsklubben Hajen, Björn Hamilton, en gång fartygschef på Neptun

Foto: Olle Melin

Byssan på Neptun

Mingel

Utanför Marinmuseum fanns minjaktfartyget Vinga, skonerten Falken och ubåten Södermanland

Marinens musikkår under ledning av Alexander Hanson fanns självklart på plats

Ordförande ubåtsklubben Hajen, Bertil Svedlund

Killeleken är självklar i ubåtens mäss

Födelsedagar m.m.

Vi gratulerar

90 År

Arne Brännerud	Farsta	12/07
Henry G.W. Carlsson	Värnamo	12/08
Claes Hammarsköld	Stockholm	08/09
Rune Hammerskog	Gustavsberg	06/10

85 År

Karl-Gustav Jansson	Karlskrona	24/06
Nils-Erik Svensson	Skärholmen	09/09

80 År

Rolf Wellbring	Nättraby	10/07
Göthe Karlsson	Hasslö	01/08
Börje Westerholm	Lyckeby	01/10
Rune Axelsson	Jämjö	02/12
Nils-Ove Johannesson	Nättraby	06/12
Tor Rydberg	Lund	11/12

75 År

Lennart Samuelsson	Malmö	22/06
Rodney Svensson	Karlskrona	26/07
Bo Österstad	Kalmar	26/09
Per Olof Wennerbeck	Lund	03/11
George Ramström	Karlskrona	19/11
Olle Melin	Lyckeby	23/12

70 År

Lars Lennartsson	Lund	18/06
Anders Abrahamsson	Lidingö	22/06
Christer Nedfors	Karlskrona	24/06
Björn Jäghagen	Rödeby	20/08
Rolf Mattsson	Sturkö	30/08
Anders Karlsson	Johannishus	30/08
Sten-Erik Kromnow	Ronneby	11/09
Krister Wictorsson	Immeln	27/09
Bo Nilsson	Lyckeby	02/11
Bo Thörn	Mullsjö	28/11
Kent Svensson	Karlskrona	29/11

65 År

Per Anglert	Karlskrona	20/06
Anders Broman	Växjö	25/07
Hans Sundström	Täby	16/08
Hans Assarsson	Karlskrona	28/08
Nils-Gunnar Johnsson	Nättraby	24/10
Bengt Göran Fransson	Rödeby	25/12

60 År

Günter Villman	Lidingö	07/11
Anders Bengtsson	Tving	30/11
Boine Olofsson	Jämjö	18/12

55 År

Ulf Hansson	Lyckeby	05/09
Peter Rydell	Länna	18/09

50 År

Johan Samzelius	Limhamn	19/07
Daniel Björklund	Svalöv	19/09

Avlidna kamrater

Thore Arnström	Karlskrona	2013-09-13
Lars Olof Boström	Nättraby	2013-12-03
Nils-Gunnar Ivarsson	Sturkö	2014-01-20
Björn Magnusson	Karlskrona	2014-02-03
Jerker Norvidsson	Grevie	2014-02-03
Owe Alf	Ljungbyholm	2014-02-14
Elsa Säfström	Karlskrona	2014-02-26
Lennart Sölvinger	Helsingborg	2014-03-03
Verner Olsson	Karlskrona	2014-03-14
Ingvar Lindgren	Karlskrona	2014-03-26
Lennart Berg	Lyckeby	2014-04-03

Vårutflykten 2014-05-20.

Vårutflykten i ”rörligt KA:s spår”, gick i härligt väder denna Vår, mot Listerlandet och Trolle Ljungby gård. Efter friluftsfika i Pukavik, och besök i Hellevik, nådde vi vårt mål!

Där fick vi information om Trolle Ljungbys gods, av Inspektör Per-Inge som var vår lots, och enkom för vårt besök, fick vi fältlunch från för tillfället upprättat grillkök, som var mycket utsökt!

Därefter besök i växthus bland blommor och blad, och i ölbryggeriet där man blev otörstig och glad!

Som avslutning blev vi körda till jaktens bod, som för vår skull var öppen och där stod, personal som gav information och sålde kött, både färdigberett och rött, av vildaste slag, så där, i trevlig atmosfär, blev det affär, denna Vårutflykts, i alla avseenden, lyckade dag.

Från oss alla som deltog stort TACK gm
Sten Joelson.

Bilder från Trolle Ljungby

Foto: Kent Alritzson

Maten förbereds.

Maten smakade bra.

Kasper berättar om ölbryggingens ädla konst.